

BELÜGYMINISZTERIUM
ORSZÁGOS KATASZTRÓFAVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG
„Magyarország szolgálatában a biztonságért!”

Csapadékvíz-elvezetéshez kapcsolódó vízügyi és vízvédelmi hatósági feladatok a vizek kártételeinek megelőzése jegyében

A HAZAI CSAPADÉKVÍZ-GAZDÁLKODÁS JELEN GYAKORLATA, NEHÉZSÉGEI ÉS JÖVŐBELI LEHETŐSÉGEI SZAKMAI NAP
MASZESZ

BUDAPEST, 2019. JANUÁR 31.

Dr. Kling István főosztályvezető-helyettes
BM OKF Hatósági Főigazgató-helyettesi Szervezet
Vízügyi és Vízvédelmi Főosztály

Tartalomjegyzék

Települési csapadékvíz-elvezetés és helyezés hatósági vonatkozásai

A települési csapadékvíz-gazdálkodás hatósági szempontú vizsgálata:

- *Vízgyűjtő-gazdálkodás*
- *Településgazdálkodás*
- *Települési vízgazdálkodás*
- *Települési vízgazdálkodás – „a csapadékvízzel történő gazdálkodás”*

A települési csapadékvíz-gazdálkodás jelenlegi szabályozása

Következtetések

Települési csapadékvíz-elvezetés és elhelyezés hatósági vonatkozásai (1)

Az elvezetett mennyiséggel kapcsolatos általános megállapítások:

A lefolyás megnövekedett mennyisége és egyre nagyobb tetőző vízhozama környezeti és anyagi károkat okoz és kivételes esetben emberéletet is követel. A csapadékvíz jelentős többletterhelés okoz az egyesített és – *sajnos* – az elválasztó jellegű gyűjtő-, elvezető- és tisztítórendszerekben.

Települési csapadékvíz-elvezetés és elhelyezés hatósági vonatkozásai (2)

Az elvezetett mennyiséggel kapcsolatos általános megállapítások:

A hidraulikai túlterhelés következtében csatornahálózathoz kiömlő záporvizek magáningatlanokat és közterületeket öntenek el.

Települési csapadékvíz-elvezetés és elhelyezés hatósági vonatkozásai (3)

Az elvezetett mennyiséggel kapcsolatos általános megállapítások:

Az egyesített rendszerű csatornahálózatokból a záporvizek egyre nagyobb gyakorisággal és mennyiségben kerülnek közvetlenül a befogadókbá.

Települési csapadékvíz-elvezetés és elhelyezés hatósági vonatkozásai (4)

Általános vízminőség-védelmi kérdések:

A csapadékvízből származó hidraulikai túlterhelés következtében mind az egyesített, mind pedig az elválasztott rendszerű gyűjtőhálózatok végpontján lévő szennyvíztisztító telepek gyengébb hatásfokkal üzemelnek és időszakosan szennyezik a befogadót.

A csapadékvíz-elvezető rendszerekbe szennyvizet juttatnak, így a befogadók közvetve szennyeződnek.

A települési csapadékvíz az egyik legnagyobb nem pontszerű forrása számos szennyezésnek, a nehézfémek, a szerves anyagok, a tápanyagok, illetve a szennyezett hordalék és kórokozók befogadásával.

Települési csapadékvíz-elvezetés és elhelyezés hatósági vonatkozásai (5)

Általános vízminőség-védelmi kérdések:

A befogadók vízminőségével, ökológiai és használati értékével összefüggő probléma egyrészt, hogy a nagy szennyezettséggel rendelkező tisztítatlan csapadékvíz, közvetlen bevezetése rendkívüli vízszennyezést okoz.

Másrészt, az elválasztott rendszerű, jellemzően alacsonyabb tisztítási hatásokkal működő telepek esetében a csapadékvizek illegális bevezetése miatt gyakoribbak a rendkívüli szennyezések (iszapelúszás) és a határérték feletti kibocsátások, így a befogadók (főként kisvízfolyások) nagyobb mértékű feliszapolódásával kell számolni.

Települési csapadékvíz-elvezetés és elhelyezés hatósági vonatkozásai (6)

Vízgazdálkodási és vízvédelmi következmények egyrészt:

A rendszeres határérték feletti és rendkívüli kibocsátások jelentős hatással vannak a befogadó vízminőségére, az élővilág sokféleségére:

- Nem egyeztethetők össze a **Víz Keretirányelvből származó, a vízgyűjtő-gazdálkodás tervekben** rögzített célkitűzésekkel.
- Hátrányosan befolyásolják az engedélyezett vízhasználatokat, a befogadó használati értékét, úgymint a fürdést, a horgászatot, valamint a víztest általános esztétikai értékét, különös tekintettel a rekreációs elvárásokra.

Települési csapadékvíz-elvezetés és elhelyezés hatósági vonatkozásai (7)

Vízgazdálkodási és vízvédelmi következmények másrészt:

Vízügyi és vízvédelmi hatósági intézkedések voltak és lesznek szükségesek,
úgy mint

Vízjogi kötelezés

Vízgazdálkodási bírság

Vízvédelmi kötelezés

Vízvédelmi jellegű bírságok

A települési csapadékvíz-gazdálkodás hatósági szempontú vizsgálata (1)

A vízgyűjtő-gazdálkodás szakterületei – Jellemző hatósági feladatok

- **Vízkészlet-gazdálkodás** – *Vízügyi hatósági engedélyezés, felügyelet és vízkészletjárulék, valamint vízvédelmi szakkérdések vizsgálata*
- **Vízminőség-védelem** – *Hatósági engedélyezés és abban a vízvédelmi szakkérdések vizsgálata, valamint hatósági felügyelet, továbbá kármegelőzés és kárelhárítás*
- **Vizek káros hatásai elleni védelem és védekezés** – *Vízügyi és vízvédelmi szakhatósági közreműködés, hatósági engedélyezés, felügyelet, valamint vízkészletjárulék (aszály)*
- **Folyó- és tószabályozás** – *Vízügyi és vízvédelmi szakhatósági közreműködés, hatósági engedélyezés és abban a vízvédelmi szakkérdések vizsgálata*
- **Vízrendezés** – *Vízügyi és vízvédelmi szakhatósági közreműködés, hatósági engedélyezés és abban a vízvédelmi szakkérdések vizsgálata*
- **Települési vízgazdálkodás** – *A vízügyi és vízvédelmi hatósági és igazgatási feladatellátás minden szakterülete*

A települési csapadékvíz-gazdálkodás hatósági szempontú vizsgálata (2)

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény szerint *településgazdálkodási* feladat:

Településfejlesztés, településrendezés;

Településüzemeltetés;

Helyi közösségi közlekedés biztosítása;

Környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása);

Hulladékgazdálkodás;

Helyi környezet- és természetvédelem;

Honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem;

Távhőszolgáltatás;

Települési vízgazdálkodás

A települési csapadékvíz-gazdálkodás hatósági szempontú vizsgálata (3)

A vízgazdálkodásról szóló törvény (Vgtv.) szerint a települési önkormányzat **települési vízgazdálkodási feladata** többek között:

- a település belterületén **a csapadékvízzel történő gazdálkodás**;
- a helyi vízrendezés és vízkárelhárítás, az árvíz- és belvízelvezetés.

A Vgtv. szerint a települési önkormányzat – a **települési vízgazdálkodási tevékenységek, mint közfeladatok (közszolgáltatások) körében** – köteles gondoskodni többek között:

- a jogszabály szerinti szennyvízelvezetésről, tisztításáról, a tisztított szennyvíz elhelyezéséről, illetőleg a más módon összegyűjtött szennyvíz, továbbá a szennyvíziszap ártalommentes elhelyezésének megszervezéséről;
- a településen található szennyvízbekötés nélküli ingatlanok esetében a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésének szervezéséről és ellenőrzéséről.

A települési csapadékvíz-gazdálkodás hatósági szempontú vizsgálata (4)

Települési vízgazdálkodás – „a csapadékvízzel történő gazdálkodás”

A Vgtv. alapján a helyi önkormányzat tulajdonában lévő vizekről és vízilétesítményekről történő gondoskodás feladatai a csapadékvizekkel összefüggésben:

- a szennyvízelvezető, -tisztító és -elhelyezést biztosító létesítmények megvalósítása, bővítése, működtetése és fenntartása;
- a természetes állóvizek és holtágak, patakok vagy patakszakaszok szabályozása, fenntartása, partvédelme és üzemeltetése, a vizek kártételeinek megelőzése, mérséklése;
- a belvízelvezető művek létesítése, fenntartása, bővítése és a belvízvédekezés végrehajtása;
- a víz, a hordalék, a jég zavartalan levonulási lehetőségének megteremtése, a szabályozási és mederfenntartási munkálatok elvégzése.

A települési csapadékvíz-gazdálkodás hatósági szempontú vizsgálata (5)

Települési vízgazdálkodás – „a csapadékvízzel történő gazdálkodás”

A Vgtv. alapján a helyi önkormányzat tulajdonában lévő vizekről és vízellátási létesítményekről történő gondoskodás feladatai a csapadékvizekkel összefüggésben:

- a település belterületén a patakok, csatornák áradása, továbbá **a csapadék**- és egyéb vizek kártételének megelőzése, a kül- és belterületen a patakszabályozás, árvízvédelmi létesítmények építése, fenntartása, fejlesztése, az árvízmentesítés, az árvízvédekezés szervezése, irányítása, végrehajtása, a védelmi szakfelszerelés karbantartása és fejlesztése;
- a település belterületén **a csapadékvíz** elkülönített elvezetését biztosító árkok fenntartása és vízellátási létesítmények üzemeltetése, bizonyos vízellátási létesítmények kivételével.

A települési csapadékvíz-gazdálkodás jelenlegi jogi szabályozása (1)

*A települési **csapadékvíz-gazdálkodás fogalmának használata** kizárólag a Vgtv.-ben, és csupán egy-egy mondatban jelenik meg:*

- ▶ **A település belterületén a csapadékvízzel történő gazdálkodás a települési önkormányzat feladata** (Vgtv. mód., 2015. VII. 16-tól.)
- ▶ **A víziközmű társulat közfeladatként kizárólag a település, vagy több település esetén az együttesen ellátható települések belterületi, illetve lakott területi részének közműves vízellátását, szennyvízelvezetését, szennyvíztisztítását, a belterületi vízrendezést és csapadékvíz-gazdálkodást szolgáló vízellátási-műveket hoz létre, illetve fejleszt.** (Vgtv. mód. 2016. V. 4-től.)

A települési csapadékvíz-gazdálkodás jelenlegi jogi szabályozása (2)

A Vgtv. végrehajtására vonatkozó rendeletekben csak a „csapadékvíz” szó szerepel

Az általános vízgazdálkodási szabályokban, kormányrendeleti szinten:

- **Csapadékvíz** elvezetése csak kivételes esetben történhet egyesített rendszerű csatornázással.

A vízgazdálkodási műszaki szabályokban, miniszteri rendelet szintjén:

- **Csapadékvíz** elválasztott rendszerű szennyvízelvezető hálózatba bevezetni tilos.
- **Csapadékvíz** szikkasztása csak más műszaki megoldás hiányában, az azt alátámasztó talajmechanikai szakértői vélemény birtokában alkalmazható.

Következtetések (1)

A „csapadékvízzel történő gazdálkodás” és a „csapadékvíz-gazdálkodás” törvényi megjelenése óta nem történt vízjogi végrehajtási szabályozás.

Az elmúlt években tapasztalt, a klímaváltozással is összefüggő

- nagyintenzitású csapadékok,
- azok települési és vízminőségi károkozásai, valamint
- a tartós vízhiányos időszakok megfelelő kezelése

a települési vízgazdálkodási szabályozás felülvizsgálatát igényelnék.

Következtetések (2)

A jogszabályok felülvizsgálata keretében a csapadékvíz-gazdálkodás jogi szabályozásának szakszerű – hazánk elfogadott Nemzeti Vízstratégiájához illeszkedő – kialakítása a feladat, *összhangban:*

- *a települési vízgazdálkodással, illetve*
- *a településgazdálkodással, továbbá*
- *a vízgyűjtő-gazdálkodással,*

melyben új megközelítésben, és tartalommal lenne szükséges szerepeltetni a

- tervezési,
- üzemeltetési, valamint
- **vízügyi** és **vízvédelmi** hatósági feladatokat is.

BELÜGYMINISZTERIUM
ORSZÁGOS KATASZTRÓFAVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG
„Magyarország szolgálatában a biztonságért!”

Köszönöm a figyelmet!

